

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1369

Vragen van het lid **Aukje de Vries** (VVD) aan de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *de publicatie «Rapport onderzoek Jaarrekening Land Aruba 2019»* (ingezonden 10 februari 2025).

Antwoord van Staatssecretaris **Szabó** (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) (ontvangen 20 februari 2025).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het rapport «Onderzoek Jaarrekening Land Aruba 2019» van de Algemene Rekenkamer Aruba?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u dat het land Aruba geen prioriteit geeft aan de oplevering van de jaarrekeningen en er daardoor geen sprake is van een afsluitende begrotingscyclus? Hoe beoordeelt u verder de conclusies en aanbevelingen die in dit rapport staan?

Antwoord 2

Goed financieel beheer en een goed begrotingsproces acht ik van het grootste belang voor alle landen in het Koninkrijk. Net als Curaçao en Sint Maarten draagt Aruba zelf de verantwoordelijkheid voor het verbeteren van het begrotingsproces. Ik verwacht daarom van Aruba dat het land snel tot vaststelling van de jaarrekeningen en begroting 2025 zal overgaan. Er is een achterstand in de oplevering en de vaststelling van de jaarrekeningen van het Land Aruba, maar de conclusie dat Aruba geen prioriteit geeft aan de oplevering van de jaarrekeningen, deel ik niet. Met de inzet van externe ondersteuning vanuit het Landspakket wordt sinds vorig jaar hard gewerkt aan de inhaalslag. Doelstelling is om nog dit jaar de achterstand tot en met jaarrekening 2023 weg te werken. Ik deel verder de andere conclusies en aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer Aruba bij de jaarrekening over 2019 en in dat kader zijn in de uitvoeringsagenda bij het Landspakket ook belangrijke afspraken gemaakt

¹ <https://rekenkamer.aw/pages/2025/01/31/publicatie-rapport-onderzoek-jaarrekening-2019-land-aruba/>

over de aanpak, planning en de beoogde resultaten om het financieel beheer te verbeteren. Vanuit de Tijdelijke Werkorganisatie wordt constructief op deze onderwerpen met Aruba samengewerkt.

Vraag 3

Hoe beoordeelt u de tekortkomingen in het financieel beheer van het land Aruba en dat er geen structurele verbeteringen zijn aangebracht in het begrotingsproces? Deelt u de mening dat er nu heel snel een verbetertraject moet worden ingezet met als doel een goed financieel beheer van het land Aruba? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Het financieel beheer is nog niet in orde, maar het Land Aruba heeft in de afgelopen jaren het begrotingsproces aanzienlijk verbeterd, met een verbeterde opzet en de introductie van vaste wijzigingsmomenten. Het is essentieel dat deze positieve lijn wordt voortgezet en dat een ordentelijk begrotingsproces gewaarborgd blijft. Zo is de begroting 2025 weliswaar tijdig ingediend, maar nog niet door het parlement vastgesteld. Het College Aruba financieel toezicht heeft recentelijk in haar advies ook benadrukt dat vaststelling alsnog snel moet plaatsvinden².

Vanuit het Landspakket Aruba is reeds een verbetertraject ingezet en wordt in diverse projecten gewerkt aan het oplossen van de structurele tekortkomingen in het financieel beheer. De Tijdelijke Werkorganisatie ondersteunt hierbij.

Vraag 4

Wat kan er worden gedaan om ervoor te zorgen dat het financieel beheer van het land Aruba op orde komt?

Antwoord 4

De problematiek is omvangrijk en vraagt om een samenhangende aanpak, waarbij fundamentele problemen in de wetgeving, de inrichting van de financiële organisatie, de financiële processen en de administratie moeten worden opgelost. Met de uitvoering van het Landspakket wordt ingezet op een verbetering van al deze facetten. In mijn antwoord op vraag 6 licht ik verschillende trajecten nader toe.

Vraag 5

Wat zijn de gevolgen van de tekortkomingen in het financieel beheer van het land Aruba voor de uitvoering van het Landspakket Aruba?

Antwoord 5

De uitvoering van het Landspakket Aruba ondervindt geen hinder van de tekortkomingen in het financieel beheer.

Vraag 6

Hoe verhoudt het onderhavige rapport van de Algemene Rekenkamer Aruba zich tot uw opmerking tijdens het verzamelcommissiedebat CAS, gehouden op 15 januari 2025 (36 600 IV, nr. 46), dat er goede stappen zijn gezet om het financieel beheer van Aruba te verbeteren? Wat zijn die goede stappen? Waaruit blijkt de verbetering van het financieel beheer?

Antwoord 6

Het Land Aruba heeft de ambitie uitgesproken om over het jaar 2026 over een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening te beschikken. In het kader van het Landspakket heeft het land Aruba een ambitieus programma ingericht met samenhangende trajecten om de knelpunten in het financieel beheer aan te pakken.

In lijn met de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer Aruba wordt in deze trajecten gewerkt aan het vaststellen van verslaggevingsvoorschriften en het normenkader voor de controle van de jaarrekening, het oplossen van de tekortkomingen in de onderliggende processen en het oplossen van de personeelstekorten in de financiële functie.

² <https://www.cft.cw/wp-content/uploads/2025/02/Cft-202500011-Belang-vastgestelde-begroting-2025-Aruba.pdf>

Het is complexe problematiek die een goede voorbereiding en besluitvorming vraagt om tot een duurzame oplossing te kunnen komen. Daarnaast vormt de beschikbare capaciteit een *bottleneck*, maar ik zie tegelijkertijd resultaten die mij positief stemmen over de aanpak en het vervolg.

Ik noem enkele voorbeelden:

- Met de hulp van externe ondersteuning wordt sinds vorig jaar hard gewerkt om de achterstanden bij de jaarrekeningen in te halen en om het totstandkomingsproces van de jaarrekening te verbeteren.
- Er is een nieuw verslaggevingsstelsel, regelgeving voor het materiele beheer en aanbestedingsregelgeving in het wetgevingstraject gebracht. Deze gaan in belangrijke mate het gewenste normenkader geven.
- De capaciteit bij Directie Financiën is versterkt en er zijn aanpassingen gedaan aan de arbeidsvoorwaarden, zodat ook de auditcapaciteit van de Centrale Accountantsdienst structureel kan worden uitgebreid.
- Binnenkort zal de vernieuwde Leergang Openbare Financiën Aruba worden gelanceerd. Een uitgebreide e-cursus waarmee de financiële kennis en vaardigheden van de organisatie op peil kunnen worden gebracht.
- In het kader van de verbetering van de onderliggende processen is in 2024 besluitvorming afgerond voor de implementatie van een centrale organisatie bij de Directie Financiën, die de directies en diensten gaat ondersteunen en controleren bij de invoering van nieuwe uniforme en verbeterde financiële processen. Hierin zullen voor een groot deel ook de aanbevelingen uit de in het rapport van de Algemene Rekenkamer genoemde nulmetingen worden meegenomen. De implementatie zal op korte termijn starten en wordt naar verwachting nog in 2025 afgerond.

Vraag 7

Hoe spoort een en ander met de afspraken in het kader van de landspakketten?

Antwoord 7

Met de afspraken in het kader van het Landspakket Aruba worden over het algemeen dezelfde doelstellingen en resultaten nagestreefd, als ook benoemd in de aanbevelingen van het rapport van de Algemene Rekenkamer Aruba «Onderzoek Jaarrekening Land Aruba 2019».

Vraag 8

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de Rijkswet Aruba financieel toezicht? Bent u hierover nog steeds in gesprek met het land Aruba? Wanneer verwacht u overeenstemming met Aruba te hebben? Welke belemmeringen zijn er?

Antwoord 8

Aan het wetsvoorstel wordt door teams van beide landen gewerkt. Op verzoek van Aruba brengt het IMF een advies uit over de begrotingsnormen en het financieel beheer. Dit advies wordt in de tweede helft van februari verwacht en zal vervolgens door de teams worden verwerkt in het wetsvoorstel en worden voorgelegd aan beide regeringen.

Vraag 9

Deelt u de mening dat de Rijkswet Aruba financieel toezicht zo snel mogelijk afgerond moet worden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Ja.